

Zaaknummer: 536989

Raadsvergadering d.d. 27 november 2018 agendapunt

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 6 november 2018

Portefeuillehouder:	M.J.F.J. Thijsen
Behandelend ambtenaar:	N. Muller
Doorkiesnummer:	736
E-mail adres:	n.muller@tynaarlo.nl
Bijlage(n):	-

Onderwerp

Deelname experiment centrale stemopneming verkiezingen 2019

Gevraagd besluit

In te stemmen met deelname aan het experiment centrale stemopneming voor de verkiezingen van de Provinciale Staten en de waterschappen op 20 maart 2019 en de verkiezing van het Europees Parlement op 23 mei 2019.

Wat willen wij hiermee bereiken?

Na de verkiezingen worden de stembiljetten na 21.00 uur eerst op lijstniveau en vervolgens op kandidaatsniveau geteld. De stand van de telling op lijstniveau wordt aan de gemeente doorgegeven om de pers op de hoogte te stellen van de voorlopige uitslag van de verkiezingen. De telling wordt uitgevoerd door alle aangewezen stembureauleden en tellers. De stembureauleden hebben er dan al een hele dag op zitten. Het komt geregeld voor dat een telling pas tegen 23.00 – 24.00 afgerond is. Daarnaast zijn er bij elke verkiezing altijd een aantal stembureaus waarbij er in het proces-verbaal een verschil tussen het aantal kiezers en het aantal stembiljetten staat vermeld. Vaak is de reden van dit verschil niet te verklaren.

Door deelname aan het experiment centrale stemopneming verrichten de stembureaus op de avond van de verkiezingen na 21.00 uur alleen een telling op lijstniveau. Op de avond van de stemming kan hierdoor nog steeds een voorlopige uitslag van de verkiezing bekend worden gemaakt.

Op de dag na de verkiezingen worden de stembiljetten op kandidaatsniveau geteld. Deze 'centrale telling' vindt plaats tijdens een openbare zitting van het gemeentelijk stembureau. Kiezers mogen hierbij aanwezig zijn.

Door een centrale stemopneming (de centrale telling) kan de telling van de stembiljetten gestructureerd en uniform worden georganiseerd op een locatie met voldoende faciliteiten. Door de telling de dag na de verkiezingen (door telteams) uit te voeren, worden de leden van de stembureaus op de avond van de stemming ontlast. Een stemopneming met voldoende uitgeruste krachten en in een rustige sfeer zonder tijdsdruk geeft een nauwkeuriger resultaat. Eventuele (tel)fouten van de stembureaus kunnen ook worden gecorrigeerd, waardoor het risico op een hertelling wordt verkleind. Dat dergelijke (tel)fouten zich in de praktijk voordoen, blijkt ook uit de ervaringen van gemeenten die bij de vorige verkiezingen deelgenomen hebben aan het experiment.

Het doel van een centrale stemopneming is het telproces betrouwbaarder, transparanter en dus beter controleerbaar te maken.

De leden van het gemeentelijk stembureau en de telteams moeten door het college worden benoemd. Het gemeentelijk stembureau is belast met de toezicht op de centrale stemopneming, stelt de uitslag per stembureau vast en maakt hiervan een proces-verbaal op.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

De Minister van Binnenlandse zaken heeft in juli gemeenten een uitnodiging gestuurd om deel te nemen aan het experiment met centrale stemopneming. De gemeente Tynaarlo heeft bij de Minister aangegeven mee te willen doen met dit experiment.

Op grond van artikel 2, tweede lid, van Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming is voor deelname een raadsbesluit nodig. Na goedkeuring door de raad vindt aanwijzing door het Ministerie plaats.

We willen graag deelnemen om ons telproces betrouwbaarder, transparanter en beter controleerbaar te maken.

Het kabinet bereidt een wetsvoorstel voor waarmee centraal tellen in de Kieswet worden opgenomen. Hierdoor worden alle gemeenten verplicht bij elke verkiezing een centrale stemopneming uit te voeren. De Kieswet zal naar verwachting in 2021 worden gewijzigd. Tot die tijd wil het kabinet graag dat zoveel mogelijk gemeenten ervaring opdoen met het centraal tellen. De verkiezingen in 2019 zijn de enige mogelijkheid om ervaring op te doen. In 2020 vinden er geen verkiezingen plaats. De gemeente Tynaarlo kan bij de komende verkiezingen eventuele verbeterpunten nog doorgeven aan het Ministerie voordat de Kieswet gewijzigd wordt.

Wat ging er aan vooraf

De wettelijke grondslag voor de centrale stemopneming is de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming, die sinds 2013 bestaat. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart jl. deden 22 gemeenten mee aan een experiment met het centraal tellen van de stembiljetten (centrale stemopneming).

De ervaringen zijn positief: een centrale telling verloopt rustiger, biedt gelegenheid om fouten te corrigeren en verkleint het risico op een hertelling.

Hoe informeren we de inwoners?

Het college van burgemeester en wethouders moet uiterlijk op de zevende dag voor stemming besluiten op welke locatie en op welk tijdstip het gemeentelijk stembureau de centrale telling verricht. Zij moeten de locatie en het tijdstip bekendmaken. Deze bekendmaking gebeurt op onze website, in de krant en via social media.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

Voor de verkiezingen van de Provinciale Staten en de waterschappen vindt de centrale stemopneming plaats op donderdag 21 maart 2019 in het gemeentehuis of de sporthal in Vries. De stembiljetten van de Provinciale Staten worden in de ochtend geteld door 7 tot 10 telteams bestaande uit circa 5 tellers. In de middag vindt de telling plaats van de stembiljetten van de waterschappen door dezelfde telteams. Aan het einde van de middag is de zitting van het gemeentelijk stembureau om de uitslag vast te stellen.

Voor de verkiezingen van het Europees Parlement vindt de centrale stemopneming plaats op vrijdag 24 mei in het gemeentehuis of de sporthal in Vries. De stembiljetten worden in de ochtend geteld door 7 tot 10 telteams bestaande uit circa 5 tellers. Aan het begin van de middag is de zitting van het gemeentelijk stembureau om de uitslag vast te stellen.

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

Deelname aan het experiment brengt extra kosten met zich mee. Voor het vervoeren van de stembiljetten moeten per stembureau (en per verkiezing) speciale afsluitbare transportboxen worden aangeschaft. Het tellen van de stembiljetten wordt zoveel mogelijk gedaan door ambtenaren van de gemeente. Wanneer er onvoldoende ambtenaren beschikbaar zijn, moeten externe tellers worden ingezet aan wie een vergoeding moet worden betaald.

De gemeente krijgt voor deelname aan het experiment een vergoeding van € 7.500 per verkiezingsdag. Dit bedrag zal in het gemeentefonds worden gestort als onderdeel van de algemene uitkering.

Naar verwachting kunnen wij de kosten van het experiment met deze vergoeding dekken.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

drs. M.J.F.J. Thijsen, burgemeester

mr. J. Th. van Nieukerken, gemeentesecretaris

Raadsbesluit nr.

Betreft: het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 november 2018

Raadsvoorstel Deelname experiment centrale stemopneming verkiezingen 2019

De raad van de gemeente Tynaarlo;

Overweging ????

Gelet op artikel 2 tweede lid van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming

B E S L U I T:

in te stemmen met deelname aan het experiment centrale stemopneming voor de verkiezingen van de Provinciale Staten en de waterschappen op 20 maart 2019 en de verkiezing van het Europees Parlement op 23 mei 2019

Vries, 27 november 2018

De raad voornoemd,

drs. M.J.F.J. Thijsen,   voorzitter

P. Koekoek,   griffier